

▶ PREPLET VODENIH DEJAVNOSTI IN SPONTANE IGRE OTROK / Vesna Jarh / Vrtci občine Žalec

▶ Pojem predšolskega kurikula je dokaj širok in zajema vse dejavnosti, interakcije, izkušnje in učenje, ki jih je otrok deležen v vrtcu. Dejavnosti morajo biti zagotovljene za otroke v vsej skupini, v majhnih skupinah ali na individualni ravni in smiselno časovno in prostorsko razporejene. Odrasli ali otroci imajo možnost biti pobudniki dejavnosti, aktivnost pa spodbujajo tudi sama sredstva, materiali in pripomočki, ki so uporabnikom na voljo. Izvajanje dejavnosti je formalno ali neformalno, torej so igre lahko didaktične, spontane ali strukturirane. Prek njih vzgojiteljica ali vzgojitelj s svojim strokovnim znanjem omogoča spodbudno učno okolje in kvalitetne izvedbene dejavnosti, ki spodbujajo otrokov razvoj na vseh področjih.

Pri svojem delu poleg stalnih koticov organiziram tudi dodatne koticke. Delno se dejavnosti v njih izvajajo integrirano z osnovno temo in so jih deležni vsi otroci v skupini (možnost izbire, odločanja za sodelovanje, otrok razvija svoje specifične sposobnosti), delno pa so organizirani za manjše skupine otrok (glede na njihove interese in želje). Aktivnosti potekajo občasno, daljši ali krajši čas. Otrok je aktivno udeležen, procese utemeljuje, razvija, spremlja, raziskuje, izpopolnjuje in spreminja. Pri omogočanju igre nudim ustvarjalno in aktivno okolje za

otrokov učeno in razvoj s tem, da posebno skrb namenjam:

- ▶ izboru vsebin, ki obogatijo življenje in delo v oddelku, spodbujajo različne interese otrok in možnost izbire;
- ▶ uporabi strategij, ki spodbujajo aktivno učenje otrok;
- ▶ čim večjemu izkoristku časa za interakcije z otroki;
- ▶ spodbujanju in ohranjanju motivacije za učenje;
- ▶ omogočanju raznolikih učnih priložnosti;

- ▶ razvijanju strategij samostojnega kritičnega mišljenja;
- ▶ uporabi sredstev na različne načine.

Namen dejavnosti, predstavljenih v spodnji tabeli, je bil raziskati delo z otroki, ki temelji na medpodročnem povezovanju in ugotoviti, kako se otroci učijo preko dobre motivacije in izbrane ponudbe. Pri načrtovanju in izvedbi dejavnosti sem upoštevala, da doživlja otrok svet celostno.

Potek dela in interpretacija rezultatov

Priložnostne teme in sredstva

Škatle različnih velikosti in oblik

Kreativnost

Igralne površine so založene z zanimivimi, starosti primernimi materiali.

Učinkovitost

Otroci se aktivno učijo. Hitro najdejo škatlo, s katero je mogoče kaj početi. Odkrijejo, kako se povezujejo druga z drugo.

Rezultat

Neovirano odločanje spodbudi otroke, da škatle kot material uporabijo na nepričakovane ustvarjalne načine – odkrijejo razmerja skozi neposredno izkušnjo (vtikanje, metanje skozi luknje, vezanje vrvic, prepletanje, vstavljanje).

Priložnostne teme in sredstva

Kuhinjski koticek z naravnimi materiali

Kreativnost

Razdelitev igralnice v koticke, ki omogočajo pridobivanje specifičnih vrst izkušenj – kuhinjski koticek z naravnimi materiali.

Učinkovitost

Čas in prostor, da lahko uporabijo materiale. Praktični predmeti vsakdanje rabe – koticek za kuhanje in predmeti iz narave: plodovi nudijo dovolj možnosti za izbiro in rokovanje z njimi.

Rezultat

Otrok izbere dejavnost in ima možnost za razpolaganje z materiali. Neposredno deluje na materiale: kuha, reže, lupi. Ob dejavnosti pripoveduje; mama kuha, skuhala je to in to, tako se meša.

Priložnostne teme in sredstva

Različne muce in Muca copatarica

Kreativnost

Ponudba različnih muc, slikanic, copat, ki jih otroci uporabljajo na veliko načinov. Materiali ponujeni na različne načine.

Učinkovitost

Sredstva zagotavljajo vrsto učnih izkušenj in se izkažejo učinkovita za rokovanje, stopanje v interakcije.

Rezultat

Poigravajo se z jezikom. Poslušanje zgodbic, pesmic, izmišljanje, gibanje s predmeti, razvrščanje copat in uporabljanje svojih izrazov.

Priložnostne teme in sredstva**Ogledala****Kreativnost**

V prostoru ponudim ogledala, narejena iz folije in slikanice z ogledali.

Učinkovitost

Tako preprosta gledala so bila zelo hitro v rokah vseh otrok in motivacija je bila velika.

Rezultat

Razvile so se posebne vrste dejavnosti; ogledi v ogledalih, ki so vzpostavili odnose z vrstniki in menoj. Prepoznavanje sebe in drugih je bilo v ospredju.

Priložnostne teme in sredstva**Moje telo****Kreativnost**

Ponudba slikanic o telesu, razrezanke, slike in brošure zapolnijo koticke v igralnici. V stalnem koticu se znajde množica dojenčkov različnih velikosti in spola.

Učinkovitost

Zelo spontano sem otrokova aktivna ukvarjanja s sredstvi vključila v ključne izkušnje, ki so igri dale pomen, npr. vsakodnevno umivanje, deli telesa, moje telo, spol.

Rezultat

Vse dejavnosti so potrdile primernost materialov. Pogosteje se je pojavljala igra v koticu; umivanje, nega, česanje, zato sem temu koticu namenila več prostora.

Priložnostne teme in sredstva**Skrbim za zdravje****Kreativnost**

Poskrbim za različne materiale za razvijanje igre na temo zdravje. Nastaja dobro založen koticek z različnimi materiali, postavim tudi koticek za igro zdravnik.

Učinkovitost

Otroci sporočajo o zanimivosti materialov in z manipulacijo pokažejo že osvojene izkušnje; dati injekcijo – to boli. Sredstva so bila učinkovita, saj sem ob igri spodbudila vse otroke, da so o svoji igri govorili.

Rezultat

Razvila se je sodelovalna igra in opazno je bilo doživljanje te igre, razvijala se je občutljivost za občutja; Si bolan? Te boli? Tega nočem.

Priložnostne teme in sredstva**Medvedki****Kreativnost**

Koticek izdelovanja hišice iz kartona. Koticek z različnimi plišastimi medvedi. Dodajanje medvedkov iz kartona, sredstev za poskus dramatizacije zgodbe Trije medvedki.

Učinkovitost

Vzpostavljeno spodbudno okolje sem s svojim vključevanjem ohranjala (z dodajanjem).

Rezultat

Oblikovali so se pristni odnosi. Otroci so pripovedovali zgodbo, ki je odsevala predvsem čustva do malega medvedka.

Priložnostne teme in sredstva**Žabe****Kreativnost**

Za obravnavo žab sem igralnico preuredila v namene opazovanja (posode z živimi žabicami), knjižne koticke (slike žab, knjige o žabah). Glasbeni koticek (zvoki regljanja in instrumenti, ki regljanje ponazarjajo).

Učinkovitost

Prostor in sredstva v njem so mi dala možnosti in priložnosti za opazovanje, otrokom pa je način ureditve prostora in materiala dal učinkovite priložnosti za uresničevanje svojih in mojih načrtov.

Rezultat

Podpiranje otrok je okrepilo njihov čut za učinkovitost in iniciativnost pa tudi njihovo razumevanje: poznajo oglašanje, ponazarjajo gibanje, se poistovetijo z lutko, sami ustvarjajo vzorce gibanja, gibanje opišejo.

Ugotovitve

Čeprav so bile dejavnosti načrtovane vnaprej, smo iskali raznorazne rešitve, skupaj z otroki dejavnosti prilagodili tako, da so jih zanimalo. Otroci so preko lastne aktivnosti vsrkavali in usvajali nove pojme, besede, vedenja. Aktivnosti so jih spodbujale k razmišljanju, v procesu učenja so jim predstavljale izziv, zadovoljstvo, uspeh, veselje in nova znanja. Tudi sama sem se učila. Ugotovila sem, da lahko vsebine povezujemo z drugimi področji kurikula na različne načine in spoznala pomembnost povezav med različnimi področji. Pomembno je tudi, da vodim odprt pogovor z otroki in da otroke vključim v iskanje novih rešitev, saj imajo nešteto idej. Hkrati moram biti pozorna na spontane odzive otrok in jih primerno ovrednotiti.

Zaključek

Odrasli ponujamo dejavnosti, da otroci svoja obstoječa znanja razširijo in poglobijo (nagradijo). Način, kako otrok pridobiva uporabna znanja, je tudi medpodročno povezovanje. Gre za preplet strokovno pripravljenih dejavnosti otrok: načrtovane in spontane raznolike igre in dejavnosti. Preplet dejavnosti omogoča drugačno, kakovostnejše in učinkovitejše učenje otrok.